

Původ a dějiny starověkého národa Etrusků jsou zahaleny tajemstvím. První doklady jeho existence jsou datovány od 8. století př. n. l., kdy se objevil na území Etrurie, které se rozkládalo v dnešním Toskánsku. To ostatně získalo svoje jméno právě od Etrusků, protože v latině se jim říkalo Etrusci a také zkráceně Tusci.

Pro Mika Waltariho proto příběh o muži, který dlouho hledá svoji pravou identitu, nemohl mít lákavější kulisy než Etrurii s její tajuplnou kulturou. Na území Etrusků se však odehrává až závěrečná část románu, v níž hrdina knihy Lars Turms za dramatických okolností, které ho málem stály život, opouští Řím a odchází na sever, až dorazí do hlavního města etruské říše Clusia.

Před tím však Waltari vyšle Larse Turmse na dalekou a pestrou pouť životem, bohatým na množství míst i dobrodružných událostí. Čtenář tak během četby obsáhlého románu doprovází protagonistu do věštírny v Delfách, plaví se s ním na vojenských lodích křížem krážem Středomořím podél řeckého i italského pobřeží, toulá se římskými uličkami a chrámy a putuje po etruských městech.

Tajemný Etrusk je jako všechny Waltariho velké historické příběhy román–cesta, jehož formu autor převzal ze starých pikareskních románů, navíc sám byl vášnivým cestovatelem a cizokrajná dějiště svých příběhů osobně navštěvoval. Román psal již jako světově uznávaný spisovatel, jemuž věhlas přinesl historický román Egyptan Sinuhet. K tomuto žánru se obrátil už během druhé světové války. Po jejím konci tento žánr neopustil, protože se záměrně vyhýbal současným tématům. Finsko bylo po válce, v níž z důvodu zachování národní existence spolupracovalo s nacistickým Německem, ve složité vnitropolitické situaci. Malá země byla nucena vyjít po dobrém s včerejším nepřitelem a nyní „bratrem“ Sovětským svazem. Waltari však v dávných příbězích nastoloval současná témata, v nichž otázka mocenských bojů a střetů ideologií patřila k těm hlavním.

Lars Turms žije svůj život v dobách řecko-perských válek, v čase střetu odlišných civilizací. I tím nám jeho příběh, v němž samozřejmě nechybějí ani složitě se vyvíjecí milostné vztahy, může připadat v mnohém aktuální.